46ste jaar. — Nr 99. Zaterdag 19 Augustus 1899.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franc* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement:
Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad: **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 19e AUGUSTUS 1899.

VAN ALLES WAT.

Het is volkomen valsch dat men voornemens zou zijn het ministerie van arbeid af te schaffen.

't Is een ministerie door de katholieken ingesteld, evenals het ministerie van landbouw, en 't is natuurlijk dat die afschaffing niet in de inzichten van het gouvernement kan liggen, daar het er ten minste zoovel aan houdt als zijne voorgangers, zijne bezorgdheid voor de landbouwers en nijverheidswerklieden te bewijzen.

Indien de achtbare heer Liebaert, van het departement van geldwezen is overgegaan naar dat van arbeid, is het gedeeltelijk, maar men verzekert, omdat hij in dien nieuwen post al de elementen, die er noodig zijn om eene wet op de werkmiespensioenen gereed te maken, te zijner beschikking zal hebben!

* *
*

Alreeds volgens de laatste jaarlijksche volksoptelling, verscheenen in het Staatsblad van de maand Mei l.l., is het cijfer v ntegenwoordigd gedeelte der bevolking van België sedert 1890 gekommeerals volgt:

Antwerpen 92,509.
Brabant 141,593
Oost-Vlaanderen 65,918.
West-Vlaanderen 82,821.
Henegouwen 83,099.
Luik 75,031.
Luxemburg 19,676.
Namen 30,410.

Uit dien hoofde zullen er het toekomend jaar zestien nieuwe kamerzetels bijkomen. Zij zullen toekomen aan: Brussel, 3; Antwerpen 2 en vervolgens aan Brugge, Kortrijk, Rousselaere, Aalst, Gent, Charleroi, Zinnik, Hoei, Luik, Verviers en Namen elk eenen zetel.

* *
*

M. Begerem, oud-minister van justicie, zou, zegt men, op 't punt zijn in een onzer groote financieele gestichten te treden, waar hem een der belangrijkste posten zou toevertrouwd worden.

* *
*

Ziehier hoe het socialistisch dagblad *Vooruit* de liberalen beoordeelt:

« Weg met die mannen (de liberalen) die 25 jaar absoluut meester zijn geweest van het land, en wat hebben ze voor het volk gedaan?

Niets! Niets! Niets!

De belanger der groote kapitalisten bevoordeeligd.

De belastingen verzwaard.

De militaire uitgaven verhoogd

De grootemannen met duizenden opslag gegeven, de kleine bedienden vergeten.

Zij hebben werkelijk de ongelijkheid vergroot en het verschil tusschen arm en rijk steeds doen toenemen.

Weg met die huichelaars! »

* *
*

Op 23 Oogst 1853, wierd te Moutier in Savoie, Gervaas Baudi onthoofd. Drazgs vóór zijne dood sprak hij tot de aanwezigen:

« Ik heb het recht niet aan iemand zijne plichten te herinneren. Maar ik heb het recht en acht mij als een plicht, hier te verklaren dat, zonder de slechte gezelschappen en de slechte boeken, ik nooit zoo ver zou gekomen zijn. Ik zeg het niet om mij te verontschuldigen, maar om mijne misdaad nog meer te haten en te verfoeien, met er de oorzaak van te bekennen. Gelukkig die van jongs af eenen afschrik gevoelen voor de aanteekeningen doch bedevende gezelschappen, en die verspreiden boeken en de slechte dagbladen verfoeien! ... » Bij 't schavot gekomen, sloeg hij een laatsten zoogslag op zijne makkers en toestanders, en zeide nu: « Ik zal voor God verschijnen; overgelingen, gij allen, vrienden en kennissen, eenmal bessen uit mijne dood: trekt u op tijd weg van de slechte bijeenkomsten en gezelschappen; leest niet verdiendone de goddelooze en zedeloze lezingen in boeken en dagbladen; maar hoort de leering van den katholieken godsdienst: zij, en zij alleen, zij kan den mensch geleiden en hem gelukkig maken, reeds hier op aarde. »

* *
*

In de russische krijgsrechtbanken worden thans proefnemingen gedaan met een electrisch geweer: dat is zeker een der wetenschappelijke conferencies van den Haag in praktijk te stellen.

* *
*

In den staat New-York, is een merkwaardig wetsontwerp in bewerking, volgens 't welk kinderen onder de 12 jaar wegens vergrijpen voor eene rechtbank terecht zullen staan, uitsluitend samengesteld uit gehuwde vrouwen.

Nog niet zoo gek bedacht!

* *
*

Peinsch gij meer aan uwe dood dan om lang te leven, geen twijfel of ge zoudet vuriger u beteren.

Overdenkt ge ook in uw hart de toekomstige pijnen van de Hel en van het Vagevuur, ik geloof dat ge geerne arbeid en smet zoudet verdragen en geene strengheid schromen. Doch, omdat die waarheden ons hert niet genoeg raken en wij nog zoeken wat ons streelt, daarom blijven wij zoo koud en zoo onaardzinnig.

Thomas a Kempis, I e. XXI b.

DE MISSIONNARISSEN.

De liberale en vrijmetselaarspers bulderen dag tegen de priesters en papen. Ik ben nieuwsgierig of zij den moed zal hebben het volgend feit mede te deelen, dat in alle Engelsche bladen te lezen staat en waarover de protestantsche zelve hunne bewondering uitdrukken.

Op de algemeene vergadering van de Royal Niger Company, werd de aandacht der leden getrokken op de heldendaad van den Franschen vader-missionaris Rousselet, van de « Société des missions Africaines. »

Gedurende den opstand der wilde stammen, in den herfst van 1898, is pater Rousselet alleen op zijn post gebleven te Isseïé, te midden van al de oproerlingen.

Uit het verslag van den bevelhebber der Royal Niger politie blijkt, dat de maatschappij groot profijt heeft getrokken uit het heldengedrag van den pater, welke, op gevaar van zijn leven te verliezen, de gezetbladen der wilden belet, in de uitvoering van den oproer tegenstanden heeft.

De vergadering besloot, met algemeene stemmen, eene belooning aan den missionaris te schenken in den vorm van een prachtig gouden unrwerk, met het opschrift: « Aan den eerwaarden pater Rousselet, van de « Royal Niger Company, » als gedenkenis aan den christen heldenmoed, verkoond door op den post zij er missie te blijven, gedurende den stammenoproer te Isseïé, in den herfst van 1898. »

Waartoe dienen de paters toch, niet waar?

Een seminarist.

Een paar weken geleden, heeft kolonel Queviilon, kommandant van het 144e regiment infanterie te Bordeaux, aan zijn soldaten bij bevelde het volgend feit bekend gemaakt:

Zondag avond, bij omstreeks half negen uren, in een sigarenwinkel, Rue de Miraiti n. 2, een geweldige ontploffing plaats, gevolgd door dikke rookwolken en kronkelend vlammen.

De soldaat Henri-Edmond Saint-Léger, Stambook n. 8255 van de 5e compagnie, die in de nabijheid bij zijn familie was, snelt terstond naar buiten, zet het brandende huis en ijlt, om de bewoners te redden die in levensgevaar verkeerden; niettegenstaande vuur en rook, slaagt hij er in de bewoonster der benedenverdieping te redden.

Daar hoor, hij al eenigszins op het eerstverdiep, dat reeds brandende was; hij vliegt naar boven, vindt eene vrouw in onmacht en twee mannen op het punt van uit het venster te springen en brengt allen behouden buiten het brandende gebouw.

Gedreven door luttere edelmoedigheid, wilt hij ook de bovenste verdiepingen onderzoeken. Langs een ladder klimt hij op een naburig dak, klimpt ziet vast aan een venster van het brandende huis, hijseert zich op, slaat een ruit stuk, voorkomt eene nieuwe ontploffing door de gaskraan dicht te draaien, sluit den gasmeter af, en doorzoekt alle kamers van alle verdiepingen, tot het dak toe; hier waren eenigen, reeds waanzinnig van schrik en angst, beangevlucht en door zijne oorverscrokkenheid en koelbloedigheid bemoedigd, lieten zij zich door hem leiden en redden.

Het is mij aangenaam, bij dagorde, den soldaat Saint-Léger eervol te vermelden en hem ten voorbeeld te stellen aan zijne kameraden. Het gevaar verachtend, zonder vrees voor nieuwe ontploffingen die ieder oogenblik dreigden, niettegenstaande den verstikkenden rook en de verzengende vlammen, dat hij er slecht aan met gevaar van zijn eigen leven zijnen evenmaatsch te helpen.

Een zoo edelmoedig hart, waarvoor de toewijding roeping is en dat de plichtsbetrachting weet op te voeren tot de hoogste zelfopoffering, vindt zijne hoogste belooning in de getuigenis: zijn gewetens en de achting zijner evenmaatschen.

Deze moedige daad, met zoo veel eenvoud en zoo van zelf verrichtstrekt tot hoogste eer, niet alleen van hem zelf, maar ook van zijn regiment, waarvoor hij dient. Het beste middel hem te huldigen is hem na te volgen.

De soldaat Saint-Léger is bevorderd tot soldaat van eerste klas en is voorgedragen voor een eermedaille.

De kolonel-kommandant QUEVILLON.

* *
*

Welnu, die soldaat, die jonge held, is eenvoudig een seminarist, die dienaangaande in het leger zijne verplichte dienstjaren doet.

Geeft ons heden ons dagelijksch brood.

Uit de ieuwe- en duizende monden, rolt dagelijks dat gebed als de *Onze Vader* gelezen wordt; en toch wordt, ook van de jeugd, in meerdere omstandigheid, daar tegen gezondigd, omdat men Gods gaven niet naar waarde weet te schatten, ja zelfs ze misbruikt en verdoft.

Aan de ouders kent het toe hunne kind ten te doen begrijpen wat onder de hoogschatting van Gods gaven te verstaan is; het zijn vooral kinderen die in een welbehoud middelen opgebracht zijn, die niet weten zog vatten wat hooger en nood is; zij zien alle dagen alles in overvloed op tafel komen; zij geloven dat het eene natuurlijke zaak is voor hen dagelijks, en daarom geven zij geene acht op Gods gaven, ja zelfs zij kwisten er mede.

Een ieder weet hoe gaarne de kinderen degewaarde opnemen van aren af te rukken als zij voorbij een korenveld gaan; zij doen het met lichtmoedigheid en zonder verder te peinzen; maar die zulks eet, moet de kiemen daarvan alhoewel in hun doen verstaan hoe kwalijk en slecht het is, zonder uit of dat het dagelijksch brood te verkwisten, dat de hemelsche Vader laat bloeien en rijpen op onze akkers. Lagelijks moet hun verboden worden dezelfde vruchten te loopen en alzoo scandaleuze daden aan de evenmaatsch. Men moet hun doen verstaan dat zij, tot straf hunner onrechtvaardige handelwijze en verkwistsing van Gods gaven, later wel broodnood zouden kunnen lijden.

Nooit zal men dulden dat een kind een stuk brood of ander voedsel verbrokkelt, verdeelt of wegwerpt; daar begeert moet men de kinderen van jongs af geween dat men op brood te treppen dat op straat of langs den weg ligt, zij moeten het oppapen en aan de dieren geven.

Ik heb eenmal g tuige geweest van een schouwspel dat mij diep getroffen heeft en voor het leven zal eeken.

Eenige heeren en jufvrouwen, rijk gekleed en prachtig opgetooid, hadden gezamelijkgemaald in een gasthof van eene onzer buitensteden. Zij hadden gedaan met eten en spraken onder elkander. De jonge vrouwen verbrokkelden met hunne witte handen het schoone wit brood, dat na het eetmaal over was, en met de kruimelingen maakten zij allerdingen, bloemen, mannetjes, en wie weet wat al. Daar kwam voorzichtig een kleine, arme jongen binnengeslopen; hij bleef staan bij de tafel van dat rijk geselschap; hij zag er blosk en verbaasd uit; zijn haar was oogekamd; zijne kleederen waren gelapt en geschoord, en hij was op zijne bloote voeten; zijne ogen dwaalden rond over de tafel op de brokken brood die daar lagen en ik hoor te hem smeekend zeggen: Ik heb honger, wilt mij dat brood daar geven, als 't u belieft.....

Ik zag het arme kind welhaast weggaan en volgde hem tot bij zijne arme moeder, die nog met drie of vier kleintjes rond hear zat op een armteerig zot terkamertje. Ik schonk hun eene almoes en beloofde nog weder te keeren. — Och! mijnheer, zeide de jongen tom ik op stond om weg te gaan, hadden wij maar het brood dat de rijke heeren in de gasthoven langs de zee zoodeloos verkwisten en wegsmijten, wij zouden hier nooit gezeen honger lijden. Die woorden troffen mij; dat schoonzeed zal ik nooit vergeten, en ik zwag mij somtijds al wat zulke menschen moeten peinzen als zij den *Onze Vader* lezen, om zoo te kunnen handelen, en welke gevolgen hun voorbeeld op de kiemen is moeten hebben.

Kinders, het is geaaten, eten gaarne fruit. Voorzichtig het rijp wordt, zet men hier en daar jongens die gaten maken in de hagen der boomgaarden en met stokken in de geladen takken smijten om appels of peren te kunnen stelen. Buiten het nadeel dat zij aan hunne gezondheid doen met onrijp fruit te eten, begaan zij eene onrechtvaardigheid en maken zij misbruik van Gods gaven. Daar het afgesloten of afgesmeten fruit nog groen is en onaetbijk, wordt er hier en daar eene boet ingegeven en.... wordt het *weggeworpen*, en alzoo gaat het kostelijk geschenk van den hemelschen Vader nutteloos verloren. Het meerste geval der kinderen deuken daar nooit aan; voor de ouders en meesters is het een plicht ze daarin op tijd te onderrijzen en hun te doen verstaan wat gebruik zij dienaangaande maken van de appels en peren, die God in onze boomgaarden laat groeien en rijpen, en wat voor straffen zij verdienen, met op onredelijke wijze misbruik te maken van de gaven, die de Schepper ons verleent tot ons dagelijksch brood.

HET LEVEN DER TRAPPISTEN.

De dag van eenen Pater Trappist is gewoonlijk aldus verdeeld: zeven uren rust; voor officien, zeven uren en half; werktijd voor de Paters, vijf uren; voor de de Broeders, acht uren; kapittel, een half uur; completen, een half uur; maaltijden en omvrings nodwendigheden, eene uur.

In den winter gaat men te zeven uren slapen, in den zomer te acht uren. Rond twee uren 's nachts klept de klok van het officie; des Zondags en op de afgestelde feestdagen te een uur. Het officie wordt alsdan deels gepsalmeerd, deels gezongen. Met de groote feestdagen geschieht het officie te middernacht en wordt het geheel gezongen.

Eertijds gebeurde deze indrukwekkende plechtigheid zonder begeleiding van orgel; thans vervult een puik orgel de heilige gewelven met zijne indrukwekkende tonen.

Na de vroegmetten, hebben de Missen plaats.

Men begrijpt de krachtinspanning welke de kloosterlingen moeten aanwenden om aan de slaapluist te kampen en aangaande dit punt is de orderegel zeer streng.

Te 5 1/2 ure, gaat men ter kerke voor het eerste lidnur en te 6 ure naar het kapittel, waar eene bijzondere plaats den Hoogeerwerden Abt voorbehouden is. Ieder der kloosterlingen heeft altoos dezelfde plaats en deze plaatsen zijn aangeduid volgens de jaren kloosterleven.

In die bijeenkomst wordt lezing gegeven van eenen der kloosterregels en elke Trappist beschuldigt zich in 't bijweezen zijner Medebroeders, wanneer hij er aan te kort geleeven is.

Na het kapittel is er vrije tijd, *recreatie*, gewoonlijk besteed aan eene godvruchtige lezing, waarna iedereen tegenwoordig is in de groote Mis der zondag.

In den zomer rochtans begint de veldarbeid aanstonds na het kapittel.

In den loop van den dag hebben verschillende offiecien plaats, 't is te zeggen verschillige biduren, de Vespers en de Completen.

Voor de Broeders-Trappisten geheuren de maaltijden volgens hunne bezigheden; de Paters-Trappisten eten tweemaal daags: te 11 ure 's morgens en te 6 ure 's namiddags; van Asschewoensdag tot Paschen is er slechts een maaltijd, des middags en eene collatie te 5 ure, bestaande uit eene once brood. De maaltijden der Trappisten bestaan uit groenten en melkvoorbrengselen.

De melkspijzen worden zelfs niet opgediend gedurende den advent en de vasten.

Bij elken maaltijd krijgt eenieder een glas bier; indien de kloosterling daarmede niet toekomt, drinkt hij verder water.

Gedurende de maaltijden, heerscht de grootste stilte aan tafel; een Pater houdt dan luidop eene godvruchtige lezing. Niemand mag voor zich zelven brood of water vragen; indien hem iets ontbreekt, moet hij wachten tot zijn gebuur het opmerkt en den tafel bijenaar verwittigt.

Indien een trappist te laat op den maaltijd komt, moet hij zich op de knieën werpen voor de Hoogeerw. vader abt en blijft geknield tot dat deze een teeken doet dat hij naar zijne plaats mag gaan.

Indien iemand eene vlek op de tafel weerzaakt, brood laat vallen of een voorwerp verbrijzelt, staat hij op en werpt zich op de knieën voor al de kloosterlingen.

De plaats van eenen overleden kloosterling moet gedurende eene volle maand aan tafel openblijven. Men dient er het gewone voedsel op, dat nadien aan de arme lieden gegeven wordt.

De zieke kloosterlingen ontvangen de bestverzorging en alles wat de genesher voorschrijft.

Het bed der trappisten is eene met stro gevulde zak; zij leggen zich gansch gekleed te bed en hebben ter hunner beschikking een of twee wollen dekens.

Hunne kleederen zijn wollen weefsels. Het is toegelaten zich des winters tegen koude te beschutten, maar de regel verbiedt ten strengste iets uit te laten van voorgeschreven is.

Overal moet stilzwijgendheid heerschen, wanneer kloosterlingen vereenigd zijn. Nooit gemiet de Trappist eigenlijke uitspanning. Door gebaren en teekens trachten zij elkander te verstaan.

Het overlijden des kloosterlings en dezes begrafenis gaan gepaard met indrukwekkende kerkgebruiken. Het lichaam wordt in eene daartoe bestemde plaats in den hof in den grond afgelaten, zonder kist en slechts gehuld in eene kloosterpij.

Vele Christenen die in de wereld leven en die zich mistroostig of ongelukkig gevoelen bij den minsten tegenslag, bij het onnoozelste voorval dat aandruist tegen hunne gewoonten van wereldsen gemakzucht, moeten zich wel spiegelen aan het harde en armoedige leven der Trappisten en zich op tijd en stond herinneren dat de mensch op aarde eene andere bestemming heeft dan uitsluitend genieten en op rozen te wandelen.

De leeningen.

Indien wij een nieuw bewijs wilden van de kwade trouw die de polemiek van het geuzenblaadje kenmerkt, zouden wij het kunnen vinden in de wijze op dewelke het de welgekende feiten vervalscht, ten einde ten laste der katholieken de noodlottige geldleeningen te leggen, welke de voormalige genze regeeringen in den tijd aangegaan hebben.

Het geuzenblaadje durft natuurlijk niet betwisten dat deze leeningen gedaan werden onder de liberale regeeringen van MM. Michiels en Perreau, doch het heeft gevonden dat de gemeenteraad, tijdens de stemming dezer leeningen, een zeker getal katholieke leden telde! En nog telt het als katholieken zekere menschen die wij volgaarne aan de liberale partij afstaan, en in de rangschikking dergenen die de leeningen gestemd hebben, slaat het, wetens en willens, de namen over van een vijftiental liberalen, die niet alleen *deel van den raad maakten*, maar die allen, zonder eene enkele uitzondering, de leeningen gestemd hebben.

Indien wij niet wilden vermijden namen van personen aan onze polemiek te mengen, zou het ons niet moeijelijk zijn ze te noemen. Overigens, het is niet het stemmen der leeningen dat wij bekribbelen; indien zij noodig waren, moesten zij gedaan worden. Maar, ten minste, zou men ons moeten kunnen zeggen wat er met het geld gedaan werd. Waar zijn de werken uitgevoerd tijdens de liberale regeeringen? Wij kunnen er maar geene vinden. Men zou zeggen dat de kapitalen ter hunne beschikking gesteld tusschen hunne vingeren gesmolten zijn. Er blijft er niets meer van over dan de te betalen interesten.

Waarlijk, zulks is niet voldoende om onze medeburgers aan te sporen opnieuw eene liberale meerderheid naar het Stadhuis te zenden.

Het Algemeen Stemrecht puur en simpel.

In de laatste zitting van den gemeenteraad, heeft de liberale minderheid aan den raad voorgesteld eenen wensch uit te drukken ten voordeele der instelling van het Algemeen Stemrecht, puur en simpel.

M. de Burgemeester heeft, met overschot van gelijk, doen uitschijnen dat deze kwestie niet van de bevoegdheid van den raad is, en de meerderheid heeft het voorstel verworpen, zooals het betaamde.

Men zegt dat de mannen van Vooruit, als voorwaarde hunner samenspanning met onze liberalen, de voorwaarde gesteld hebben der stemming van eenen wensch ten voordeele van het Algemeen Stemrecht puur en simpel, alsook het opnemen van zekere socialiste candidaten op de liberal lijst.

Wat denken daarover de rechtzinnig liberalen, wat van er nog eenige te Tongeren overblijven?

Anseele heeft het gezegd. Gij zult de roode vlag volgen, of gij zult niets meer zijn!

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

APOTHEEK.—**ZONDAGSRUST.** — MORGEN ZONDAG, zal de Apotheek van **M. Francken** alleen open blijven, van 1 *uur 's namiddags tot 10 ure 's avonds*, voor de DRINGENDE NOODWENDIGHEDEN.

De Comptante betaling zal vereischt worden.

Wij roepen de bijzondere aandacht onzer lezers op de reeks feestelijkheden welke de katholieke kring « **Concordia** » inricht ter gelegenheid van den XXVste verjaardag zijner stichting en die schitterend beloven te zijn.

Zie het programma in de aankondigingen.

Paardenmarkt te TONGEREN, donderdag 14 SEPTEMBER.

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop gesteld: 262 koeien en kalveren, 8 schapen, 165 vette varkens, 1805 magere varkens.

Morgen zondag, na de hoogmis van 9 ure, zal de **processie** van den **H. Rochus** haren gewoonlijken omgang doen in de parochie van Sint-Jan.

De **hondsdagen** zullen toekomende dinsdag, 22 Augustus, eindigen.

Limburgsche Studentenbond (HASPENGOUW). — Toekomende woensdag, 23e Augustus, om half drie, zitting van 't groot verlof. Wij verzoeken vriendelijk al de leden op hunnen post te zijn in de vergaderplaats « Concordia » te Tongeren.

Namens het bestuur.

HET VOLK VAN DEN MIST

15de VERVOLG.

XVII.

MAVOOM'S DOOD.

Eene dagreis meer bracht de troep aan de verwoeste plantagie, welke zij vonden in nagenoeg den zelfden staat als de Arabieren haar voor eenige weken gelaten hadden. Gelukkiglijk was hij onder onderzoek de verwoesting zoo groot niet als men op het eerste zicht zou geregd hebben. Was het binnenste van het huis uitgebrand, de muren stoodden nog recht en van de hutten der inlanders waren er nog veel ongedeerd.

Boodschappers, die in den vroegen morgend waren vertrokken, gingen onder de bevolking van den omtrek het nieuws der bevrijding en van den terugkeer der Herderen verspreiden, en de bewoners der naburige kraals kwamen dan ook naar de neerzetting toegestroomd. Daartusschen waren zeker nog wel een honderdtal mannen, behoorende tot de kraal van Juanna's vader en die zich, bij den aanval der Arabieren, door vertstopping hadden gered; zij allen kwamen de Herderin toejuichen en zich rond haar scharen, als rondom iemand die was teruggekeerd uit het graf. Boerend was inderdaad het onthaal dat haar te beurt viel. Mannen, vrouwen en kinderen liepen haar te gemoet, de mannen haar met krijgsgeroep en opgeheven wapens begroetende, de vrouwen den rand van haar kleed kussend.

Het eerste wat Juanna deed was om nieuws van haar vader vragen, doch niemand wist iets van hem af. Sommigen waren wel, na de ontvoering hunner meesteres, de rivier opgevaren, op zoek naar Mavoom, maar allen waren teruggekeerd, onverrichter zake.

— Wees met bevreesd, zegde Leonard, toen hij angst en schrik op haar gelaat zag te lezen staan; welliecht is hij verder gegaan dan hij had voorzien en daarom heeft men hem niet gevonden.

— Ik vrees dat hem iets overkomen zij, antwoordde Juanna; hij beloofde hunnen de veertien dagen terug te zijn.

Ondertusschen verspreidde zich het nieuws der inneming en verlossing van het slavenkamp onder het volk en de opgewondenheid werd aanzienlijk.

Onder, de gelegenheid gunstig vindende om de faam zijns meesters uit te baarmen, bleef niet werkeloos. Hij liep tusschen de menigte rond, eene speer boven het hoofd zwaaiende en in Zibelor-beeldspraak het wondere verhaal beminnend der bevrijdi g van de Herderin door zijnen meester, den Verlosser.

— Ja, prijst hem, bevestigde Juanna, prijst den Verlosser, kinderen mijns vaders, want zonder hem zou gen onder vandag nog het daglicht zien.

Op dit oogenblik kwam Leonard op het tooneel, bij tijds, om Juanna's woorden te hooren. Een machtig kreet ging er op onder de heiden der neerzetting en honderden inlanderingen uit den omtrek stoten er zich bij aan. Zij omringden den jongeling, toepende: « Lof aan u, Herder van de Herderin! Lof aan u, Verlosser! »

Wederdeel greep Leonard den dwerg vast, die hem deze betooging had voorbereid en verantwoorde hem, dat, zoo hij nog een woord regde, hij hem den nek zou breken en daarop eindigde het gewoel. Doch van den dag af was hij tusschen de inboorlingen gekend als de Verlosser, en hij droeg geen anderen naam meer onder het volk.

. . . . . .

Dien avond, toen Leonard, Juanna en de dominee zaten te eten binnen de muren der neerzetting, sprekende over het lot, dat aan M. Rodd was overkomen, en nagedacht wat er wel kon gedaan worden om hem op te zoeken, hoorden zij plots eene groote opschudding onder de daarbuiten nabeschuttingen en kwam Otter binnengelopen, schreeuwende: daar is Mavoom!

Allen sprongen recht en liepen naar buiten, Juanna voorop.

Daar, gedragen op de schouders van zes uitgeputte mannen en gevolgd door eene menigte negers, lag Mavoom op eene draagbeurre.

— Oh! hij is dood! riep Juanna, als zan den grond genagld, hare handen op het hart drukkende.

Een oogenblik meende Leonard dat het zoo was. Voor hij spreken kon, hoorde hij echter eene zwakke stem de dragers aanbevelen voorzichtig te zijn in hunne bewegingen en opeenvolgend Juanna voormit, roepende: Vader! Vader!

De dragers droegen hunnen last in huis en zetten hem voorzichtig neer. Toenieuwde, ontwaarde Leonard een slank en schoon man, van rond de vijftig jaar, op wiens gelaat achter de onmiskenbare voortekenen der dood zichtbaar waren

— Juanna, zijt gij het? vroeg haar vader. Zijt gij dan ontsnapt? God dank! Nu kan ik gerust sterven.

Het zal onnoodig zijn de afgebroken en hortende geschiedenis weer te geven, door M. Rodd verhaald en in welke Leonard eindelijk vernam wat er met den planter was voorgevallen. Deze was niet gelukkig geweest in zijne opzoekingen naar hoop en was de rivier verder opgevaren dan wel zijn voornemen was. Hij gelukte daar even min om de kwade en misnoegde huisvaarts, toen hij de ploeg o tmoette, die Sou had uitgezonden om hem het vreeselijk nieuws van de ontvoering zijner dochter door Perera in de steden. Het was nacht toen hij de tijding kreeg en te laat om onmiddelijk door te reizen.

Een oogenblik was M. Rodd als terneergeslagen door het nieuws der ramp, de verschrikkelijkste die zijn vaderhart kon treffen; daarna deed hij, wat hij ongelukkiglijk te veel deed: hij zocht troost in den drank.

Toen hij te veel gedronken had, om nog een gezond oordeel te hebben, stond hij recht en drong aan op het voortzetten der reis in het midden van den nacht. Vruchteloos de lieden zijner mannen opmerkingen, zegzeggende dat de weg rotsachtig en vol gevaren was. Hij wilde er niet van hooren en dreigde meer te schieten, wie hem niet wilde volgen. Zij zetten zich op weg, alle oogenblikken stroomlevel over boomstammen en rotsen.

Het duurde niet lang, of eenskiaps hoorden de mannen een kreet en was hun meester verdwenen; zij zagen hem niet meer, want voor hunne voeten lag een afgrond en, bij het kriekend van

Vervolg op de 3e bladzijde.